

спец. Бојана
Силјановска

орд. „Промедика медицински центар“

ОТОРИНОЛАРИНГОЛОГИЈА

ЗДРАВЈЕ

Пристапот и техниките за корекција на слухот се индивидуални

ПРАШАЊЕ: Имам 52 години и ослабен слух. Досега сменив 4 слушни помагала, но не сум задоволна. Се гледаат под коса, зујат. Сум слушнала дека постојат помагала што се вградуваат во уво. За што се работи и дали може кај вас да ми се вгради?

ОДГОВОР: Нарушување во перцепцијата на звукот може да биде предизвикано од оштетување во кој било дел на слушниот апарат. Патолошкиот процес може да го зафати надворешното, средното и внатрешното уво, слушниот нерв, слушните патиишта или центарот за слух во мозокот. Оштетувањата на слухот може да бидат наследни или стекнати во текот на животот. Може да бидат предизвикани од нарушувања во развојот на увото или да бидат последица на воспалителни процеси во увото, отосклероза, различни повреди или тумори. Слухот исто така се намалува со текот на стареењето. Во клиничка смисла, оштетувањето на слухот може да се подели на три типа - кондуктивна наглувост (оштетена спроводливост, но не и оштетен слушен нерв), сензори-не-

утрална (оштетен е само слушниот нерв) и оштетување од мешовит тип (освен слушниот нерв, оштетена е и спроводливоста на звукот).

Постојат различни начини на корекција на слухот. Освен слушни амплификатори (апаратчиња), кои може да бидат задушни или интраканални, во зависност од видот на оштетувањето, постојат и хируршки - имплантационски техники. Класичните слушни апарати се наменети за засилување на звукот што се пренесува по воздушен пат, но одредени типови слушни оштетувања не може да се коригираат на овој начин. Фактори што го одредуваат кандидатот за слушен апарат може да се поделат на аудиолошки и мотивационски. Аудиолошките вклучуваат тип и степен на губиток на слухот како и способност за разбирање на говорот, а мотивационските се однесуваат на животните навики како и на информираноста на пациентот за проблемот на оштетување на слухот. Сензори - невралните лезии претставуваат посебен предизвик за избор на слушни апарати и нивно соодветно нагудување. Основни критери-

уми за одредување на слушниот апарат се следните: губиток на нормална слушна функција и неможност за коригирање на овој губиток со хируршки процедури или лекови. Користа од слушниот апарат е поголема ако степенот на губиток на слухот е помал. Говорната разбирливост обично е намалена во случаи на голема редукција на слухот и на тој начин директно се намалува користа од амплификација. Основна цел на слушниот апарат е да се обезбеди појачување на конверзациониот говор до степен на максимална разбирливост, т.е. подобрување на комуникацијата. Кај голем број пациенти со кондуктивна редукција на слухот, кои обично имаат зачувана способност на разбирање на говорот и висока толеранција на јаки звуци, со напредокот на хируршките техники е намалена потребата од слушни апарати. Во зависност од причината за оштетување, односно од типот на редукција на слухот постојат различни хируршки начини за корекција. Аво станува збор за отосклероза, таа успешно се лекува со метод на фенестра-

ција или директна операција на фиксираниот стапес (стапес протеза). Перфорации на мембраната успешно се затвараат со методите на myringoplastica. Разработени се хируршки методи за лекување гнојни, воспалителни процеси, отстранување холестеатом во средно уво и мастоид со зачувување и подобрување на слухот преку примена на кожни графтови, замена или репозиција на слушни ковчиња (tympanoplastica). Во поново време актуелни хируршки методи за корекција на слухот се кохлеарниот имплант (електронски уред, кој се вградува во внатрешното уво, вршејќи ја функцијата на оштетените и уништени сетилни клетки, со што се обезбедува стимулирање на нервните влакна на слушниот нерв) како и ВАНА-методата (слушен апарат за коскено пренесување на звукот, кој хируршки се вградува во коската зад увото и на тој начин го подобрува слухот). Во зависност од типот на оштетувањето, како и степенот на редукција на слухот, пристапот и техниките за корекција на слухот се индивидуални за секој пациент.